

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 917/06
13.07.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јасминке Станојевић, Весне Поповић, Мирјане Грубић и Миломира Николића, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженика Република Србија – Министарство трговине – Тржишна инспекција Зајечара, коју заступа Републички јавни правобранилац, ради накнаде штете, решавајући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Окружног суда у Зајечару Гж. 2015/05 од 08.12.2005. године, у седници одржаној 13.07.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Зајечару Гж. 2015/05 од 08.12.2005. године и пресуда Општинског суда у Зајечару П. 1354/2004 од 01.06.2005. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Зајечару П. 1354/2004 од 01.06.2005. године усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде штете за одузетих 150 трупца врсте и количине описане у овом делу изреке, исплати 16.202 Евра у динарској противвредности по курсу Народне банке Србије на дан исплате, од тога 14.902 Евра у динарској противвредности на име вредности трупца и 1.300 Евра у динарској противвредности на име трошкова транспорта, са домицилном каматом почев од правноснажности пресуде па до исплате. Тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 248.750,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Зајечару Гж. 2015/05 од 08.12.2005. године, жалба туженог је одбијена и наведена првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП-а, Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је на основу овлашћења ПП "ББ" од 01.03.1998. године, за потребе овог предузећа вршио откуп трупца ораха, крушке и трешње. Откуп је вршен на тај начин што је тужилац, који са овим предузећем није био ни у каквом пословном односу уговарао послове са лицима од којих је вршен откуп трупца којима је издавао откупне листове, а преглед стабала и исплату накнаде лицима од којих је дрво откупљивано, вршило је поменуто предузеће. Марта 1998. године, тужилац је по налогу законског заступника овог предузећа, уговорио откуп и извршено је преузимање 150 трупца одређене врсте, издати су откупни листови, а ова количина стабала је 27.04.1998. године складирана на железничкој станици __, према усменом споразуму између тужиоца и шефа ове станице. Међутим, тужилац са законским заступником поменутог предузећа није постигао договор око исплате накнаде лицима од којих је извршен откуп трупца, па је тужилац продао свој трактор и фрезу и од продаје ових ствари извршио исплату лицима од којих су трупци преузети. Дана 11.05.1998. године тржишна инспекција из Зајечара је на железничкој станици __ извршила преглед и утврдила количину складираних трупца о чему је сачињен записник, којом приликом је од стране овлашћеног лица туженог, донето решење о пленидби са разлога што су трупци складирани на отвореном простору, што су били необезбеђени, као и услед недостатака који су се односили на само откупно место. Из решења Министарства трговине – Одељење у Зајечару од 15.05.1998. године утврђено је да је од поменутог приватног предузећа одузета роба намењена промету, затечена на отвореном простору, поред железничке станице, а потврда је предата тужиоцу као овлашћеном лицу овог предузећа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања утврђујући и чињеницу да је тужилац извршио исплату трупца у количини од 150 својим средствима, усвојен је захтев тужиоца, јер су нижестепени судови закључили да тужилац је претрпео штету услед крађе ових трупца са простора, за коју штету одговара тужени, чији органи су били у обавези да одузеле трупце отпреме у адекватно складиште.

Врховни суд налази да се наведени закључак нижестепених судова за сада не може прихватити, јер у поступку нису утврђене све чињенице од којих зависи правилна примена материјалног права и законита одлука у овој парници.

Наиме, правилна оцена приговора недостатка активне легитимације тужиоца у овој правној ствари захтевала је утврђење чињенице у чије име и за чији рачун је тужилац вршио откуп предметних трупца, јер уколико је то чинио у име и за рачун поменутог приватног предузећа, на основу датог овлашћења, па

јер укључује и те штете у вези са радом поменутог приватног предузећа, на основу датих овлашћења, на и саму исплату тих трупца трећим лицима од којих је вршио откуп, не би био легитимисан да захтева накнаду штете која је евентуална настала незаконитим радом органа тужене. Ово посебно из разлога, што из писмених доказа у списима, потврде о одузимању робе и решења надлежне инспекције, произилази да је роба одузета од предузећа. Такође је требало утврдити да ли је након привременог одузимања поменуте робе, покренут какав поступак у смислу одредби члана 44. и члана 45. Закона о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, бр. 39/96 и 20/97). Ово из разлога, што би се одговорност тужене једино могла заснивати на одредбама члана 172. ЗОО, по коме правно лице одговара за штету који његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција, односно на члану 25. Устава Републике Србије по коме свако има право на накнаду материјалне и нематеријалне штете, коју му незаконитим или неправилним радом нанесе службено лице или државни орган, а у овом случају у вези са одредбама поменутог Закона. Дакле, при оцени пасивне легитимације туженог и његове одговорности за накнаду евентуалне штете, требало је утврдити да ли су органи туженог, у конкретном случају тржишна инспекција поступала у складу са овлашћењима предвиђеним законским одредбама.

Што се тиче саме висине штете, нижестепени судови су обавезали тужену на исплату динарске противвредности одређеног девизног износа, не дајући разлоге за такву своју одлуку. Висина накнаде штете сагласно одредби члана 189. став 2. ЗОО одређује се према ценама у време доношења судске одлуке. Како очигледно првостепени суд приликом досуђивања тражене накнаде није поступио по овој законској одредби то је, поред напред изнетог био разлог за доношење одлуке као у изреци овог решења.

Првостепени суд ће у поновљеном поступку у складу са датим примедбама утврдити чињенице на које је напред указано, а од којих зависи правилна примена материјалног права и одлука у овој парници.

На основу члана 407. ЗПП-а, одлучено је као у изреци.

Председник већа – судија

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице,

Мирјана Војводић

ст